

In een grensregio leert men van elkaar

Een kijkje bij de burens

Door Elisa Boekhorst, Acute Zorg Euregio en Mathilde van de Veen, Geen Blad voor de Mond

Anders dan in Nederland wordt de ambulancezorg in Duitsland van oudsher niet landelijk, maar door ieder Kreis zelf georganiseerd. De Landkreis Graftschaft Bentheim is een van de partners van het PREpare-project, dat in 2015 is gestart om de grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen. Dhr. Hagemann vertelt meer over hoe de samenwerking het hoofd kan bieden aan verschillende vraagstukken binnen de spoedzorg.

Opleiding

Een andere ontwikkeling betreft de opleiding van ambulanceverpleegkundigen. Doordat in Duitsland de spoedzorggrandvoorwaarden per deelstaat wettelijk zijn bepaald, kan het per deelstaat sterk verschillen welke opleiding ambulancepersoneel dient te hebben. Dhr. Hagemann: 'Men is bezig in Duitsland het beroep Notfallsanitäter als standaard te implementeren. De Notfallsanitäter kan en mag zelfstandig meer handelingen verrichten en komt daarmee dichterbij de buurt van het niveau van de Nederlandse ambulanceverpleegkundige.'

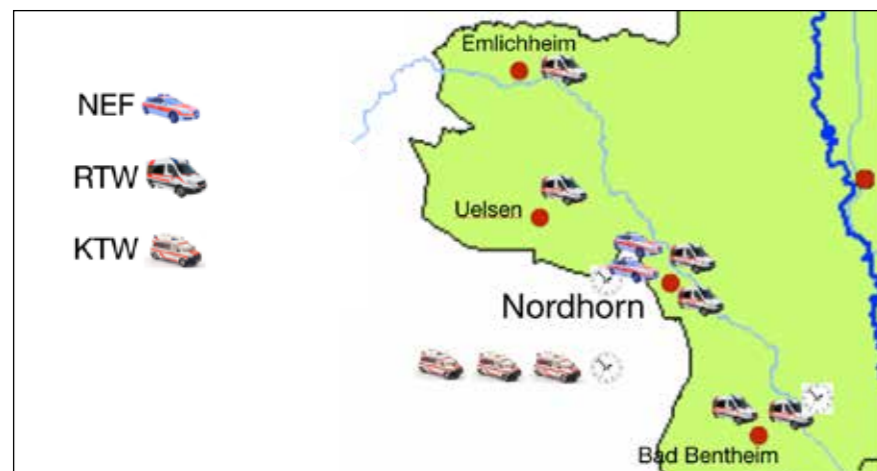
Samenwerking

Dhr. Hagemann is medisch manager voor twee gebieden waardoor er over de districtsgrenzen heen al veel wordt samengewerkt. Wanneer het gaat om grootschalige incidenten biedt grensoverschrijdende samenwerking veel meerwaarde voor grensregio's zoals de Euregio, maar in de landelijke plannen voor rampen wordt meestal maar van een halve cirkel uitgegaan. Dhr. Hagemann: 'Denkt u aan een grootschalig incident midden in Duitsland: hulpdiensten komen in dat geval uit alle omliggende Kreisen. In al deze gebieden blijven daardoor voldoende ambulances achter om de reguliere zorg te blijven waarborgen. Als er iets groots bij ons

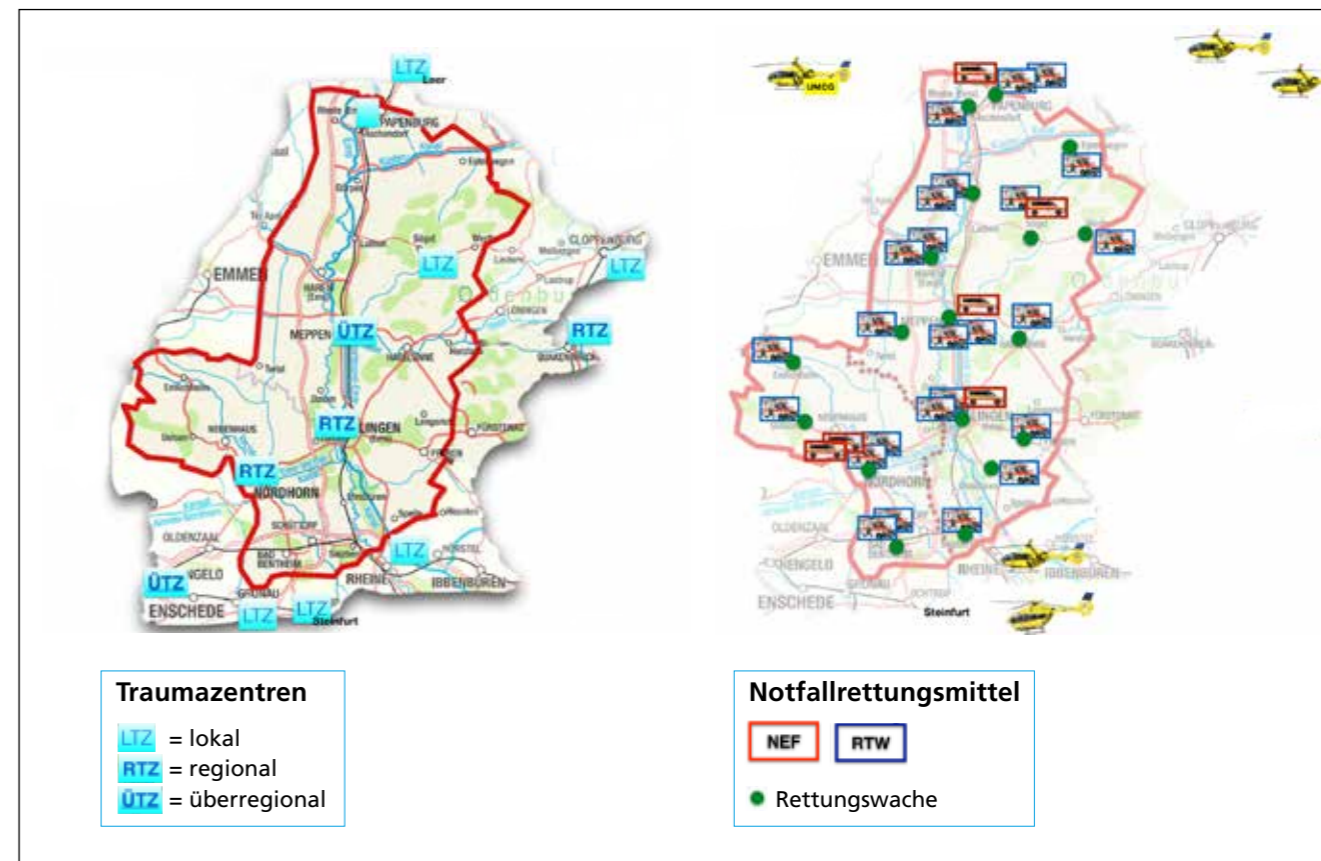
De belangrijkste uitdaging voor de Landkreis Graftschaft Bentheim is het omgaan met de stijging van het aantal 112-meldingen. Slechts in een deel van deze meldingen gaat het werkelijk om een noodgeval. Bovendien is er sprake van een toenemend gebrek aan Notärzten. Dhr. Hagemann is sinds ruim tien jaar Ärztlicher Leiter Rettungsdienst (ÄLRD) voor Landkreis Emsland en sinds enige jaren ook voor Landkreis

Graftschaft Bentheim. Daarnaast werkt hij een dag in de week als Notarzt. Dhr. Hagemann: 'De Notarzt moet alleen worden ingezet wanneer het nodig is. Op dit moment kan de meldkamercentralist alleen kiezen voor een ambulance-inzet met of zonder Notarzt, maar in de toekomst zal de centralist meer keuzemogelijkheden krijgen, zoals de inzet van een zorgambulance of een huisbezoek van de huisarts.'

Ambulancestandplaatsen Landkreis Graftschaft Bad Bentheim.

Dhr. Hagemann, Ärztlicher Leiter Rettungsdienst.

Beschikbare ziekenhuizen en ambulancestandplaatsen in Landkreis Graftschaft Bad Bentheim en Landkreis Emsland.

of net over de grens in Nederland gebeurt, dan hebben wij een nadeel ten opzichte van een centraal gelegen gebied. Samenwerken met het buurland vergroot de mogelijkheden om mensen zo snel mogelijk te kunnen helpen. Je moet elkaar dan wel goed kennen. Daarom is regulier samenwerken en oefenen belangrijk.' Regulier samenwerken met de Nederlandse spoedzorgketen gebeurt steeds meer. Zo vliegt de MMT-helikopter vanuit Groningen ook naar Emsland en zijn er dankzij het PREpare-project samenwerkingsafspraken tussen de huisartsen en ambulance-dienst in Dinkelland met het ziekenhuis in Nordhorn. Patiënten in de omgeving van Dinkelland met een beroerte kunnen daardoor sneller worden geholpen. Dhr. Hagemann verwacht dat in de toekomst steeds meer gebruik zal worden gemaakt van specialistische zorg net

over de grens, indien de zorg in eigen land verder weg is.

Oefenen

Op dit moment wordt door de vier aan elkaar grenzende gebieden Twente, Bentheim, de Oost-Achterhoek en Borken gewerkt aan een communicatiestrategie voor grootschalige incidenten. Hierop vooruitlopend heeft dhr. Hagemann in de protocollen in Bentheim en Emsland opgenomen dat bij incidenten waarbij veel ambulances nodig zijn de omliggende Kreisen én Nederland via de meldkamer om bijstand gevraagd wordt. 'Maar,' benadrukt dhr. Hagemann, 'we zijn niet klaar als het enkel staat opgeschreven. De grensoverschrijdende samenwerking moet ook in de praktijk een natuurlijk gegeven zijn. Uiteraard willen we niet wachten tot een incident zich voor-

doet. Daarom wordt in oktober 2017 in Nordhorn een gezamenlijk Nederlands-Duitse oefening georganiseerd. Mensen zijn erg gemotiveerd en ik hoop dat we in de toekomst samen blijven trainen. We kunnen echt van elkaar leren.' ■

Toekomstplannen

Dhr. Hagemann: 'Onbekendheid is altijd spannend. Daarom is het goed structureel bijeen te komen om de opgebouwde grensoverschrijdende samenwerking te evalueren en voort te zetten. Elkaar echt leren kennen gebeurt echter in de praktijk, we willen ook na PREpare samen blijven oefenen, dat vereist inzet van beide zijden van de grens.'